

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
26 november 2024

Ons kenmerk
PZH-2024-863124903
DOS-2022-0003399

Bijlagen
7

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Uitgangspuntenbrief begrotingskaders 2026 gemeenschappelijke regelingen

Geachte Statenleden,

De provincie Zuid-Holland is deelnemer in de vijf provinciale omgevingsdiensten, het Wegschap Tunnel Dordtse Kil (Wegschap) en de Grondbank RZG Zuidplas (Grondbank). Bijgaand treft u ter kennisname de uitgangspuntenbrieven voor de begrotingskaders 2026 aan deze Gemeenschappelijke Regelingen. Dit is in lijn met uw wens om aan de voorkant te worden meegenomen bij de voorbereidende besluitvorming inzake begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen. Ten aanzien van de procedure wordt opgemerkt dat deze begrotingen in de periode mei/juni 2025 voor een zienswijze zullen worden aangeboden aan uw Staten.

Achtergrond kaderbrieven

De provincie beschrijft in deze brieven overeenkomstig voorgaande jaren de provinciale (financiële en inhoudelijke) uitgangspunten en specifieke aandachtspunten voor de begroting 2026 van de vijf omgevingsdiensten. In de brieven voor het Wegschap en de Grondbank zijn geen financiële uitgangspunten opgenomen. Mede omdat in het verleden altijd een meerjarig vaste deelnemersbijdrage is gehanteerd en deze inmiddels al een aantal jaar nihil is. Dit vanwege afspraken die daarover zijn gemaakt door de deelnemers. De betreffende brieven van deze twee gemeenschappelijke regelingen zijn derhalve meer van inhoudelijke aard.

Inhoud kaderbrieven

Omgevingsdiensten:

- Indexatie provinciale deelnemersbijdrage
Aangezien de Macro Economische Verkenning (MEV) voor maart 2025 nog niet gepubliceerd is, baseren we de kaders op de raming van september 2024, welke een prognose voor 2026 geeft. Dit betekent dat voor de provinciale deelnemersbijdrage in de ontwerpbegroting 2026 van de omgevingsdiensten een index van 2,3% kan worden toegepast.
Het door de omgevingsdienst voorgestelde indexeringspercentage van de uurtarieven dient gespecificeerd en onderbouwd te worden. Hierbij geldt de randvoorwaarde dat indexatie geen nadelige gevolgen heeft voor de gewenste kwaliteit van de uitvoering van het provinciaal takenpakket en het aantal op te leveren provinciale producten.

- **Doorontwikkeling omgevingsdiensten**
Als reactie op de verkenning door Twynstra Gudde naar de toekomstbestendige uitvoering van de VTH-taken is er een gezamenlijke bestuurlijke opdracht geformuleerd en in 2022-2023 uitgevoerd. Om de continuïteit van de samenwerking te stimuleren is er begin 2024 een tweede bestuurlijke opdracht geformuleerd, die van de diensten verwacht dat er een robuuste samenwerkingsstrategie wordt ontwikkeld en dat er taken en specialismen worden geïdentificeerd die zich lenen om gezamenlijk op te pakken. De diensten worden verzocht om in de begroting 2026 rekening te houden met de financiële consequenties van deze ontwikkelingen.
- **IBP VTH**
De diensten worden verzocht om rekening te houden met de ontwikkelingen en resultaten van het Interbestuurlijk Programma Versterking stelsel Vergunningen Toezicht en Handhaving bij het opstellen van de begroting 2026.
- **Omgevingswet**
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 is een aantal zaken veranderd ten aanzien van de opdrachtverlening van de provinciale taken door omgevingsdiensten, bijvoorbeeld door de introductie van het digitaal stelsel omgevingswet (DSO), de overgang van de provinciale bodemtaken naar de gemeenten en het invoeren van milieuleges. De diensten worden verzocht om (verdere) consequenties van de Omgevingsdienst in de begroting 2026 en meerjarenraming 2026-2029 mee te nemen.
- **Gevolgen herstructurering gemeentefonds**
Meerdere gemeenten hebben aangegeven naar verwachting te worden geconfronteerd met financiële taakstellingen als gevolg van aangekondigde lagere uitkering vanuit het Gemeentefonds, ofwel met 'ravijnjaar 2026'. Deze financiële taakstellingen kunnen in meer of mindere mate doorwerken naar de omgevingsdiensten.

Naast deze financiële druk door herstructurering van het Gemeentefonds, vereisen andere ontwikkelingen juist mogelijke extra investeringen bij de omgevingsdiensten, zoals de aandachtspunten die hierboven zijn genoemd. PZH vraagt de omgevingsdiensten rekening te houden met deze financiële consequenties bij het opstellen van de begroting 2026. De mate waarin de diensten al rekening houden met bezuinigingsmaatregelen, verschilt per dienst.

- De DCMR is reeds aan de slag gegaan met het in kaart brengen van bezuinigingsmaatregelen n.a.v. de AB opdracht en de brief van 12 gemeentelijke colleges in de regio Rijnmond.
- OZHZ is ook bezig met een overzicht van aanvullende bezuinigingsmaatregelen in hun ombuigingstraject. Dit is reeds gepresenteerd aan leden van het AB.
- ODH moet meer rekening houden met de financiële consequenties en bezuinigingen, ook in relatie met het Koersplan waarvoor ze juist extra financiële bijdrage verwachten van de deelnemers.
- Bij ODMH en ODWH is Berenschot in opdracht van de gemeentelijke deelnemers aan de slag gegaan met het in kaart brengen van bezuinigingsmaatregelen.

- Opsplitsen van de begroting tussen de BPT/milieuplusaak en plusaak bij ODWH en ODMH
PZH heeft ODWH en ODMH al eerder verzocht om de basismilieutaak te scheiden van andere taken, zoals de bouw- en woningtoezichttaak. Dit is tot nu toe niet gerealiseerd, daarom worden deze diensten opnieuw gevraagd om dit onderscheid te maken in de baten, lasten en risico's van de basistakenpakket (BPT)/milieuplusaak en de plusaak in de begroting 2026. Hierbij wordt ook aangesloten bij het onderscheid in het IBP VTH.

Wegschap:

- Gemeenschappelijke regeling
Naar verwachting zal de lopende procedure tot wijziging van de gemeenschappelijk regeling in het 1e kwartaal 2025 worden afgerond. Mede vanwege de onduidelijkheid over de rol en positie van de Stichting Tunnel Dordtse Kil die in de huidige regeling in artikel 43 wordt benoemd heeft dit proces helaas langer geduurd dan gewenst. Mocht dit op korte termijn niet leiden tot een mogelijke herziening van het bestaande artikel dan kan dit wat PZH betreft bij de eerstvolgende wijziging van de gemeenschappelijke regeling worden meegenomen. Daarmee kunnen de andere noodzakelijke wijzigingen van de huidige regeling worden doorgevoerd om onder meer de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden en Provinciale Staten te versterken.
- Beheer- en onderhoudsgrenzen
Al enige tijd zijn er gespreken gaande om de beheer- en onderhoudsgrenzen in beeld te krijgen. Dit vraagt nog de nodige aandacht, ook vanuit PZH. De PZH gaat graag met het Waterschap Hollandse Delta en het Wegschap na wat de meest gewenste situatie is, waarbij wordt afgesproken wie voor welke objecten en welk areaal verantwoordelijk is en wie het onderhoud voor haar rekening neemt.

Grondbank:

- Bestuurlijke vergaderingen
Aan de Grondbank wordt nogmaals aandacht gevraagd voor het tijdig ter beschikking stellen van de agendastukken voor de algemene bestuursvergaderingen. Er wordt namelijk geconstateerd dat hier in voorkomende gevallen niet (altijd) aan wordt voldaan.
- Ontwikkeling risicoprofiel grondportefeuille
Vanwege de verlening van de looptijd van de gemeenschappelijke regeling van 2025 naar 2035 bestaat er behoefte aan een onafhankelijke herijking van het risicoprofiel gekoppeld aan de huidige grondportefeuille. Hierbij wordt de Grondbank verzocht opdracht te geven aan een onafhankelijke partij om een actueel risicoprofiel gekoppeld aan de huidige grondportefeuille op te laten stellen. Deze informatie is van belang om inzicht te krijgen of de Grondbank eventuele extra risicoreserves of voorzieningen moet gaan treffen of noodzakelijkerwijs het instellen van jaarlijkse deelnemersbijdrage moet overwegen.

Algemeen:

- Toepassing MVOI

Met maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) draagt PZH bij aan het behalen van doelen op verschillende MVOI-thema's. Deze maatschappelijke doelen zijn vertaald in een algemeen Ambitiweb voor PZH. Van onze partners verwachten wij dat zij op de hoogte zijn van ons MVOI beleid en zoveel mogelijk handelen in lijn met vastgestelde ambities en deze tevens meenemen als uitgangspunten voor hun begroting.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Bijlagen

1. GS-brief aan DCMR
2. GS-brief aan OZHZ
3. GS-brief aan ODH
4. GS-brief aan ODMH
5. GS-brief aan ODWH
6. GS-brief aan Wegschap
7. GS-brief aan Grondbank